

Tėvynė

LIETUVIŲ SUSIVIENIJIMO
KOJE ORGANAS

No. 39

New York, N.Y. -10001- 1970 m. Nr.

63 metai

KALĖDINIS VAJUS TEGU BUS IR JAUNUOLIŲ VAJUS

REIKŠMINGAS MŪSŲ SUSIVIENIJIMO ŽYGIS SURASTI DAUGIAU JAUNŲ NARIŲ. SURASTAS BŪDAS PALENGVINTI JAUNUOLIAMS ĮSTOTI Į MŪSŲ ORGANIZACIJĄ, KAS SVARBU ŠIANDIEN, O DAR SVARBIAU ATEIČIAI JAU ŠIMTAI JAUNUOLIŲ ĮSTOJĘ VAIKO AMŽIUIJE PASILIEKA IŠTIKIMI SUSIVIENIJIMUI. LIETUVIŠKA APLINKA STIPRINA JAUNUOLIŲ TAUTINIŲ POŽIŪRŲ.

KUO SVARBUS SLA KALĖDINIS VAJUS?

Jau daugelį metų Susivienijimas skelbia Kalėdinius Vajus ir visada jie esti sėkmingi. Jie pralénkia naujų narių skaičiumi visus kitus mėnesius. Šventiškos nuotaikos pagelbsti mūsų organizatoriams gauti naujų narių. Tiesa, mūsų organizatoriai gerai žino, kad pagrindinis jų rūpestis, tai gauti reguliarių apdraudų narius. Tuo būdu vykdomas mūsų kuopų sustiprinimas. Šio dėsio SLA organizatoriai niekada nepamiršta.

KODĖL DABAR REIKIA KREIPTI DĖMESĮ Į JAUNUOLIUS?

Labai svarbu išnaudoti besiantinančių metinių švenčių nuotaikas ypatingam tikslui - vaikų ir jaunuolių įrašymui į Susivienijimą. Lietuviškai

šeimai tenka aiškinti, kad dabar gera proga padaryti savo priaugančiai kartai gerą dovaną. Kokia gi šventinė dovanėlė gali susilyginti su tikstantinės sumos apdraudos polisu, paimtu mūsų Susivienijime?

Labai naudinga dovana bus jaunuoliui, jeigu tėvai, globėjai arba artimieji giminės paims SLA Endowment apdraudą, kad jaunuolis po 10 ar 20 metų galėtų pats atsiimti savo apdraudos pilną sumą. Atsimenant, kad jo gyvybė bus visą laiką apdrausta.

NEUŽMIRŠKIM IR PIGIOS, BŪT TIKRAI GEROS TERM APDRAUDOS, KURIA GALIMA PASIŪLYTI KIEKVIENAM JAUNUOLIUI

Jeigu pasitaiko šeimos, kurios dėl vieno ar kitų priežasčių, vengia kiek didesnių išlaidų, tai drąsiai tokioms lietuviškoms šeimoms siū-

lytina Tėm apdrauda. Tai pigi ir taip pat gera apdrauda, kaip ir kiekviena kita apdrauda. Juk už tūkstantį šios apdraudos į metus mokama tik trys doleriai, jeigu apdraudžiamas mažametis. Visai suprantama, kad nelaimės atveju Susivienijimas išmoka pilną dolerių sumą, kokia yra parašyta išduotame Certificate.

Bet šeimai svarbu ir kas kita. Nes apdraustasis jaunuolis įjungiamas į lietuvišką organizaciją, jis patenka į organizuotos lietuviškos visuomenės tarpą.

Savo ruožtu Susivienijimas džiaugiasi, kad atliko savo pareigą, besirūpindamas lietuviybės išlaikymu.

GROMYKO VATIKANE lankėsi, būdamas keltą dienų Romoje. Sovietų užsienių reikalų ministeris Gromyko tarėsi su Italijos vyriausybės atsakingais pareigūnais, o prieš išvykdamas apšaukė popiežių Povilą Šeštąjį. Gromyko vizitas Vatikane užtruko 80 minučių. Vatikano informatorius spaudai pranešė, kad buvo paliesti visi svarbesnieji pasaulinės politikos reikalai, kaip Vietnamas, Viduriniai Rytai ir nuklearinių ginklų gamybos sumažinimas. Popiežius Povilas Šeštasis, sakoma, prašęs Gromyko tarpininkauti, kad katalikų dvasininkai, o ypačiai iš Baltijos valstybių, galėtų aplankyti Vatikaną, lygiai taip pat nevaržomai, kaip tai daro viso pasaulio dvasininkai.

* VILNIAUS STUDENTAI, kaip rašo kai kurie laikraščiai, praeitą vasarą surengė demonstracijas ir kai policija juos pradėjo vaikyti, tai smarkiai pasipriešino. Bruzdėjimas prasidėjęs tada, kai policija uždraudusi gatvėse šokti. Amerikos laikraštinkas, kuris šį reikalą pačiame Vilniuje tyrinėjo, sako, kad subruzdimas todėl įsiliepsnojo, kad jauni lietuviai nepatenkinti sunkiomis gyvenimo sąlygomis, jie negali nusipirkti tinkamų drabužių, ir t.t. Lietuvių jaunuolių tarpe esanti jaučiama neapykanta rusams atėjūnams, kurie daug prabangiau Vilniuje gyvena, negu lietuviai.

* PREZIDENTAS NIXONAS dalyvavo Charles De Gaulle laidotuvių iškilmėse Paryžiuje. Be jo dar buvo apie šimtą kitų politikos vadų, kurie panorėjo pagerbti mirusį Prancūzijos buvusį prezidentą. Prezidentas Nixonas, Prancūzijos prezidento Pompidou priėmimo susitikimo tarp ko kito ir su sovietų prezidentu Mikalojumi Podgornym. Jie kalbėjosi daugiau kaip dešimtį minučių, bet svarbesnieji klausimai nebuvo paliesti.

* ANDREY AMALRIK, kurs parašė pagarsėjusią knygą "Ar išlaikys Sovietų Rusija iki 1984 metų?" dabar nuteistas trejiems metams koncentracijos stovyklon. Jis pranašavo, kad būtinai turėsias prasidėti karas su raudonąja Kinija. O taip pat iki jo nurodytų metų Rusijoje prasidėsianti anarchija, kuri sužlugdysianti dabartinį režimą. Amalrikas yra istorikas, bet mokslo laipsnis jam nebuvo suteiktas, kadangi jo pažiūros neatitinka oficialiam kursui.

KUR

LYGŪS

LIETUVOS

LAUKAI....

GERĄ PATARNAVIMĄ

PADARYSIT

SAVO ORGANIZACIJAI

JEIGU -TĖVYNEI-
ATSIŪSIT
ADRESUS GERŲ
LIETUVIŲ
KURIE GALI BŪTI

MŪSŲ SUSIVIENIJIMO
NARIAIS

Tėvynė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOS ORGANAS

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRĖNAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numerui išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senais adresu ir
nurodyti naujo adresą pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Lietuvos

Kariuomenė

Visame laisvame pasaulyje patriotai lietuviai
mini Lietuvos kariuomenės sukaktį. Lapkričio
mėnesio kuria nors dieną, kuri pagal vietines
sąlygas atrodo patogesnė, rengiami susirinkimai,
sakomos kalbos, atliekama meninė programa.

Tai bandymas lietuvių visuomenei priminti
Lietuvos kariuomenės įkūrimą tuojau po pirmojo
pasaulinio karo, būtent, 1918 m. lapkričio 23 d.
kai buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė ir
kai naujai atsikūrusiai Lietuvai buvo reikalingos
karinės pajėgos jos rubežiams apginti.

Nepriklausomybės deklaracija buvo paskelbta
Vasario 16 dieną. Bet tuo metu Lietuva buvo
kaizerio Vilhelmo kariuomenės okupuota. Vil-
niuje organizavosi lenkų būriai, kurie neslėpė
savo imperialistinių tikslų ir rengėsi pastoti
Lietuvai kelią jos pirmomis laisvės dienomis.
Rusai laukė kol pasitrauks vokiečių kariuomenė
ir rengėsi Lietuvą okupuoti.

Šitokiomis aplinkybėmis buvo pradėta kurti
ano meto lietuvių kariuomenė. Toji kariuomenė
buvo sudaryta beveik išimtinai iš savanorių, iš
jaunų vyrų, kurie palikę savo kaimus, miestelius
ir vienišius dažnai pėsti ėjo į Vilnių ir rin-
kosi šaukimo punktuose. Patys pirmutiniai lie-
tuvų kariuomenės vadai dideliu susirūpinimu
žvelgė į tuos jaunuolius, apsirengusius savais,
neuniforminiais rūbais, pasiūtais iš namie austų
milelių. Jiems buvo aišku, kad teks stoti į kovą
su rėguliančios kariuomenės pulkais, kurie ir gink-
luoti, kaip tais laikais derėjo, ir pakankamai iš-
mokslinti bei aprūpinti karine medžiaga.

Tačiau abejonių niekam neatsirado. Visuotinas
pasiryžimas apginti Lietuvą nuo įsibrovėlių,
viską nugalėjo. Vos spėdavo susidaryti savano-
rių kuopos, vos tik susipažindavo su ginklų var-
tojimu, jau tękdavo stoti į kovą.

Ir tomis, neišivaizduojamo sunkumo sąlygomis
lietuvių kariuomenė sėkmingai kovojo. Jau pir-
momis kovų dienomis pasirodė aukos, krito ka-
rininkas Juozapavičius ant Alytaus tilto ir pirmas
kareivis Lukšys ties Kėdainiais. O po to jau
prasidėjo visa eilė lietuvių savanorių kuklių
kapelių, kritusių dėl savo žemės laisvės Lie-

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

* VARŠUVOS LIETUVIŲ kultūros draugija
veikia sėkmingai. Jos valdybą sudaro: dr. M.Kmi-
ta, J.Vaina, A.Lukošius, E.Pikutytė, A.Matuke-
vičius, S.Krauzlys ir J.Januška. Draugija pasta-
ruoja metu suorganizavo lietuvių kalbos kursus,
kurie vyksta draugijos klubo patalpose. Šiame
klube visada lankosi nemaža lietuvių ir rengiami
pobūviai bei žaidimai.

* SUVALKUOSE lietuviai organizuoti, jie turi
savo draugiją ir stengiasi savo tarpe bendrauti.
Praeitą vasarą buvo pamėgta susirinkti prie Šiur-
pilių ežero, kur iš senų senovės pasilikę lietu-
vių giminės jotvingių kapinynai.

* PUNSKO LIETUVIAI, Suvalkų trikampyje,
neištipsta svetimųjų tarpe. Jie turi meno an-
samblį, kuris pasirodo ne tik vietos publikai, bet
ir vyksta į tolimesnes vietas. Praeitą vasarą
jie pasirodė Varšuvos studentams, jų išvykoje
prie Vygrių ežero.

* JURGIS IR DANUTĖ GILVYDŽIAI, kurie
Argentinoje turi filmų teatrą, surengė Lietuvos
Steigiamojo Seimo pamintėjimą ir parodė visą
eilę filmų iš lietuvių gyvenimo Pietų Amerikoje.

* AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS suvažia-
vimas įvyko Chicagoje lapkričio 14-15 dienomis.
Pimininkas A.Bartkus, T.Blinstrubas, dr. V.Ši-
maitis, dr. J.Valaitis, L.Jaras, dr. K.Šidlauskas,
ir J.Jasaitis padarė platesnius pranešimus apie
dabartinius darbus. Mūsų Susivienijimo Pild.
Tarybos nariai, prezidentas Povilas Dargis, A.
Chaplikas, sekretorius A.Budreckis, išdininė
E.Mikužaitė ir išdo globėjas Steponas Briedis
aktyviai dalyvavo ALTO darbuose.

* DAILININKO K.ŽOROMSKIO kūrinių paroda
rengiama gruodžio 1-20 dienomis Seton Hall uni-
versiteto rūmuose Orange N.J.

* LAISVĖS VARPO Bostone surengtas kon-
certas spalio 25 d. praėjo sėkmingai. Kalbėjo
S.Santvaras, dainavo kunigas V.Valkavičius, o
jaunos dainininkės Melnikaitė ir Žiugždaitė pa-
dainavo keletą estradinių dainelių.

* DAINININKĖ JUZĖ DAUGĖLIENĖ dalyvauja
Bostone įvykstančioje Lietuvos Kariuomenės
Šventėje lapkričio 22 d.

tuos sūnų.

Mes visi gerai žinome, kad savanoriai savo
tikslą pasiekė, jie užtikrino naujai atsikūrusiai
Lietuvai laisvą gyvenimą.

Žinome, kad ir šiandieną į Lietuvos kariuo-
menės sukaktuvių minėjimą ateina dar vienas
kitas savanoris. Tik dėja, amžiaus našta paliko
jų veiduose gilius pėdsakus. Juk tai vyrai arba
septynių dešimtų ar tolygaus amžiaus. Irgi daž-
nokai girdim, kad vienoje ar kitoje lietuvių ko-
lonijoje mirė buvęs savanoris. Ir gal bus jau
netoli laikai, kai savanoriai mus apleis galutinai
ir tik pasiliks graži jų legenda. Žavinti pasaka
apie jaunus vyrus anuomet pasiryžusius aukoti
visų brangiausią savo turtą šiame pasaulyje,
- savo gyvybę, kad Lietuva liktų laisva, kad visi
jos žmonės nežinotų svetimųjų jungo.

***** Tėvynė 2

* LIETUVIAI GYDYTOJAI Clevelande turėjo
lapkričio 7 d. susirinkimą, kuriame buvo atžy-
mėta jų vietinės draugijos 20 metų sukaktis.
Po kokteilių ir vakarienės Šilbajoris skaitė pa-
skaitą ne apie lietuvių, bet apie Tolstojų ir
Dostojevskį bei jų kūrybinę mechaniką.

* SLA 260 KUOPA yra pati didžiausia Marquet-
te parke, Chicagoje. Jos finansų sekretorius Ka-
zys Mačiukas rūpinasi šios kuopos veikla. Jis yra
ypatingai veiklus viso Susivienijimo darbuose ir
šiuo metu jis yra SLA Įstatų Komisijos narys.

* PONIA GALVANAUSKIENĖ, buvusio Lietu-
vos ministerio Ernesto Galvanausko našlė, šiuo
metu gyvena Prancūzijoje, Aix-Les-Bains vasar-
vietėje ir yra sunkioje materialinėje padėtyje.
Kelionių biuro vedėjas W.Rask-Rusčiauskas jai
pasiuntė 50 dolerių, už ką ji ypatingai jautriai
padėkojo.

* A.KNEIŽYS, kuris savo metu redagavo visą
eilę lietuvių laikraščių, tame tarpe ir "Darbi-
ninką", mirė lapkričio 11 d. Nashua, N.H.

* DAILININKĖS ZITOS SODEIKIENĖS kūrinių
paroda Chicagoje, Čiurlionio galerijoje, bus ati-
dara iki lapkričio 22 dienos.

* STASYS GREBLIAUSKAS, Lieže, Belgijoje,
buvo mirtinai sužalotas automobilio ir nugabenus
į ligoninę, mirė. Belgijoje jis gyveno nuo 1947
metų.

* LENA VALAITIS, kuri gyvena Memmingene,
Vokietijoje, išleido savo estradinių dainų plokš-
telę vokiečių kalba.

* ELENOS KEPALAITĖS paroda vyko Phoe-
nix galerijoje, New Yorke. Buvo išstatyta 19 jos
moderninių skulptūrų ir piešinių. Pažymėtina,
kad Elena Kepalaitė yra ne tik dailininkė, bet
ir išraiškinio šokio artistė.

PRANCŪZIJOSJE, Chamon mieste tarptautinėje
meninės fotografijos parodoje, dalyvavo ir trys
lietuviai. Vienam jų, Mariui Baranauskui, už
darbą "Kareiviai grįžta namo" paskirtas pran-
cūzų fotografijos federacijos diplomai. (E.)

NENUILSKIME

Visų laisvojo pasaulio lietuvių pareiga dirbti
Lietuvos laisvės rytojui. Aukodami Tautos Fon-
dui remsimės šio darbo vykdytoją VLIKĄ.

Aukos prašome siųsti: Lithuanian National
Fund, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378.

Kaledinio Vajaus metu dirbkim Lietuviškos Šeimos' garbei

Greitai atsiliepkite į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašytieji nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kurį dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. – Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tokia pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Detroit, Mich.

Lietuvių Namų Draugijos Rudens Balius įvyks lapkričio 28 d., 7 val. vakare Lietuvių Namuose. Meninę programą išpildys Vanda Stankienė iš Chicagos. Gros Ch. Michell orkestras. Stalai užsakomi: dr. V. Mileris, tel. 427-8084, arba Jonas Atkočaitis, tel. VI-2-2051 ir Dariaus ir Girėno Svetainėje.

Brazinskių likimu Detroito lietuviai rūpinasi nuo pirmų valandų ir jų reikalus jautriai seka.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras yra jų reikalui surinkęs 600 dolerių.

Spalio 31 d. buvo sukvietas organizacijų ir visuomenės atstovų pasitarimas ir pasiūsta Michigano lietuvių vardu telegrama Turkijos prezidentui.

Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimas bus atliktas lapkričio 22 d. 12 val. Lietuvių Namuose. Paskaita, meninė dalis ir iškilmingi pietūs. Paskaitą skaitys gen. Jonas Čemius. Norintieji dalyvauti pietuose registruojasi pas M. Vitkų, tel. 826-6312.

Šauliai pagerbs Vincą Tamošiūną. Stasio Butkaus šaulių kuopa buvusiam kuopos pirmininkui ir dabar LŠST Centro valdybos pirmininkui Vincui Tamošiūnui, gruodžio 12 d., 7 val. vakare, Lietuvių Namuose rengia jo šauliškos veiklos 50 m. sukakčiai atžymėti pagerbimą-banketą. Vincas Tamošiūnas yra SLA narys ir 352 kuopos vice-pirmininkas. Norintieji pagerbime ir pietuose dalyvauti, iš anksto registruojasi: L. Šulcas, tel. VE-8-5254, St. Kaunelienė, tel. TA-6-7187 arba Antanas Petrauskas, tel. 834-2039.

RASOS ARBAITĖS MENO PARODA

Rasos Arbatės meno paroda įvyks lapkričio

Rodeno skulptūra

28 d. iki gruodžio 6 d. Lietuvių Namuose. Rasa Arbatė, nors tik 15 metų, bet yra talentinga dailininkė ir parodose visur gerai pasirodžiusi.

Parodą rengia gydytojų žmonių pagelbinis komitetas.

NAUJA "ŠAULĖ TREMTYJE" REDAKTORĖ

Stefa Kaunelienė nuo lapkričio 1 d. pradeda redaguoti "Šaulė Tremtyje", talpinamame Kario žurnale. S. Kaunelienė yra 352 kuopos narė, šaulė ir visuomenininkė.

SLA 352 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., 12 val. Lietuvių Namuose. Susirinkime bus renkama nauja kuopos valdyba 1971 metams ir aptarti kiti svarbūs reikalai. Susirinkimas yra svarbus ir visi nariai prašomi jame dalyvauti.

A. Grinius

Racine, Wis.

SLA Dešimto apskrčio suvažiavimas įvyks š.m. lapkričio 1 d., 2 val. p.p. M. Kasparaičio bute, 1129 Monroe Ave., Racine, Wis.

Dalyvavo keturios kuopos, atsiųsdamos 12 delegatų. SLA reikalus svarstant, priimtas nutarimas dėl "Tėvynės", kurį čia pridedam.

Nutarta ruošti vasaros metu piknikas, suvažiavimas, South Milwaukee, 133 kuopos globoje. Valdyba išrinkta tokia: J. Kapočius pirm., V. Skimuntas vicepirm., J. Mačiulis išdininkas, J. Kasputis organiz. ir M. Kasparaitis sekretorius.

Suvažiavimas baigtas prie vaišių stalo. Vaišės paruošė veikėjos V. Kasparaitienė ir F. Kapočienė.

M. Kasparaitis

SLA 10 APSKRICIO SUVAŽIAVIMAS APIE "TĖVYNĘ"

SLA organas "Tėvynė" tarnavo organizacijai daug metų be žymių pagerinimų, buvo gerokai pavargęs ir nesugebėjęs tinkamai ir naudingai tarnauti.

Dabar, SLA Dešimtas Apskritis įvykusiame metiniame susirinkime lapkričio 1 d., rado reikalingą išriekšti didelį pagyrimą tiems, kurie sumanė laikraštį pagerinti ir kiek gali dabartiniams laikams pritaikyti. Linkime ir tolimesnius pagerinimus vykdyti.

SLA 10 APSKR

Lowell, Mass.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 173 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., sekmadienį, 2 valandą po pietų, priprastoje vietoje.

Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti, nes yra svarbus susirinkimas. Turėsim išrinkti naują valdybą 1971 metams. Visus kviečia valdyba.

L. Petkivičius, Sekr.

Philadelphia, Pa.

SLA 135 kuopos susirinkimas įvyks šių metų gruodžio-december mėnesio 6 dieną, 2 val. po pietų, Lietuvių Muzikos svetainėje, 2715 East Allegheny Ave. Visi nariai ir narės kviečiami būtinai susirinkime dalyvauti, nes yra svarbių reikalų, kuriuos turėsime aptarti. Taip pat visi kurie yra atsilikę su mokesčiais, prašomi ateiti ir užsimokėti. Mūsų finansų sekretorius Vincas Gruzdis priims pinigus.

Tad iki pasimatymo susirinkime

SLA 135 KUOPOS VALDYBA

Springfield, Ill.

SLA 158 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio-december 5 d. 1970 metais, 2 val. po pietų. Bus renkama valdyba ateinantiems 1971 metams. Susirinkimas įvyks Anna Chestnut - Onos Česienės namuose, 455 West Carpenter Str., Springfield, Ill.

Valdyba

Santa Monica, Cal.

Santa Monikos Lietuvių Klubo tradicinis balius spalio 10 d. Miramar viešbutyje praėjo su dideliu pasisekimu, sutraukęs virš 300 asmenų. Dalyvių buvo ne tik iš Santa Monikos, bet ir iš Los Angelės ir kitų apylinkių, taip pat svečių iš tolimos Lietuvos bei Australijos.

Ponia Zaikienė savo maloniai skambančiu balsu padainavo keletą melodijų, o H. Paškevičius atliko keletą šlagerių, gi vėliau, svečiams šokant, dar padainavo su orkestru.

Klubas davė pasireikšti ir jauniems talentams - jauna mergytė L. Rinkutė atliko sunkių akrobatikos ir baleto numerių.

Edwardsville, Pa.

SLA PIRMOS KUOPOS NARIAMS

Priešmetinis Pirmos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 6 d., 12:00 val. Parapijos svetainėje, Zerbey Ave. Kingston, Pa.

Šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba 1970 metams, taip pat bus svarstomi kuopos ir visos organizacijos reikalai.

Maloniai kviečiame ir laukiame mūsų mielų narių atsilankymo gruodžio 6 dieną.

SLA Pirmos Kuopos Valdyba

Waterbury, Conn.

SLA 11 kuopos susirinkimas bus gruodžio 6 d. 2 val. Šis susirinkimas bus metinis, įvyks valdybos rinkimai ir bus svarstomi kiti reikalai.

Ateikit visi nariai ir atsiveskit naują, prirašytą į SLA.

Albinas Kušlis

Tėvynė 3

Charles De Gaulle

Charles De Gaulle gimė Lille mieste 1890 metais lapkričio 22 d., tad mirdamas lapkričio 8 d. nesulaukė tik per porą savaičių iki savo 80 metų gimtadienio. Jis buvo kilęs iš senos prancūzų aristokratų giminės. Jo tėvas buvo vietos universiteto filosofijos profesorius. Jeigu pačioje jaunystėje Charles buvo linksmas ir mėgo juokus, tai vėliau labai greitai surimtėjo. Ir iš pat jaunų dienų jis pamėgo karo istoriją. Todėl kai atėjo laikas, Charles įstojo į garsią St. Cyr karo mokyklą ir ją baigė 15 iš bendro 200 mokinių skaičiaus. Jaunas karininkas Charles pateko į garsaus Petain pulką, kuris vėliau, antrojo pasaulinio karo metu pasidarė vokiečių kolaborantas, o De Gaulle atvirkščiai, organizavo kėčiausį vokiečiams pasipriešinimą.

Vokiečių karo mašinos parblokštą Prancūzija buvo priversta kapituliuoti. Bet De Gaulle pabėgo į Angliją, ryždamasis organizuoti tolimesnį vokiečiams pasipriešinimą.

Ten jis buvo sutiktas nelabai palankiai. Anglijos ministeris pirmininkas Churchillis šaltai jį paklausė: „Ką manai čia veikti?“

„Aš toliau kovosiu“, - pareiškė De Gaulle. Ir jis sunkiausiomis sąlygomis rinko prancūzų kariuomenės dalinius tolimesnei kovai.

De Gaulle ypatingai skaudžiai paveiktą toji mintis, kad paklupdyta Prancūzija pasidarė antros eilės valstybė. Jis iki gyvos galvos nedovanojo nei amerikiečiams, nei anglams, kad nebuvo pakviestas į Jaltos konferenciją, kur, kaip žinia,

buvo sprendžiami pokarinės Europos klausimai.

Prezidentas Rooseveltas kartą Churchillui pastebėjo apie De Gaulle: „Jis tikrai mano, kad yra Joanna d'Arc“. Į tai Churchillis sarkastiškai atsakė: „Tik gaila, kad vyskupai man neleidžia jo sudeginti...“

Po karo De Gaulle, kai pasiekė savo numylėtoje Prancūzijoje aukščiausios valdžios, dažnai savo kalbose minėjo „Prancūzijos garbę“, o savo veiksmais stengėsi Prancūziją išlaikyti didžiųjų valstybių tarpe.

Buvusiems karo metu sąjungininkams amerikiečiams ir anglams jis kėrėjo kiekviename žingsnyje. Jis puolė Amerikos dolerį, jis neįsileido Anglijos į šiaurės Atlanto sąjungą, išjungė ją iš bendrosios Europos rinkos. O paskutinio savo apsilankymo Kanadoje metu paleido šūkį: „Vive le Quebec Libre“ - tegyvuoją laisvas Quebecas. Šio šūkio pasėkas ir dabar Kanada jaučia.

De Gaulle iš prezidento pareigų pasitraukė, - kai visa šalis nepriėmė jo pasiūlymo. Kaip ten bebūtų, bet De Gaulle buvo ir pasilieka viena žymiausių asmenybių iškilusių Antrojo Pasaulinio karo metu. Jis Prancūzijai daug davė, o svarbiausia jis įkvėpė savo tautos žmonėms pasitikėjimą savo jėgomis. Mire jis nuo širdies atakos. Savo testamente jis nurodė, kad jam mirus nebūtų jokių iškilmių, kad jis būtų palaidotas taip paprastai, kaip laidojami jo kaimelio eiliniai gyventojai.

1943 metais Ch. De Gaulle (viduryje) susitiko su JAV prezidentu Rooseveltu (kairėje) ir Anglijos ministru pirmininku W.Churchilliu (dešinėje).

LIETUVIŲ OPEROS SUKAKTUVĖS

Lietuviškos operos gimimą rengiamasi, šių metų gruodžio mėn. paminėti šia pus ir anapus geležinės uždangos. Vilniaus operos - baleto teatro direktorius V.Laurušas paskelbė, kad vilniškis teatras gruodžio mėn. numatęs surengti festivalį, parodyti geriausius to teatro pastatymus. Be Klovos „Pilėnų“, Indros baleto „Audronė“, bus vėl parodyta Laurušo tendencinga opera apie pabėgėlius „Paklydę paukščiai“, o iš užsienio operų Verdi „Don Carlos“, „Aida“ ir N.Metų išvakartėse - tradicinė „Traviata“, be to, ir kitos operos. Teatro foje numatyta parodėle apie operos kelią, be to, ruošiamas spaudai iliustruotas leidinys „Operai - 50 metų“.

Naujasis teatro sezonas, kaip ir Kaune, buvo atidarytas Verdi „Traviatos“ spektakliu. Šį sezoną numatyta dar pastatyti naują Rekašiaus baleto „Aistrą“, Gounod „Faustą“, atnaujinti Čaikovskio „Eugenijų Oneginą“, Borodino „Igorį“, Glazunovo baleto „Raimondą“ ir pirmą kartą

Vilniuje pastatyti Donizetti operą „Lucia di Lammermoor“. (E.)

APŠALĘ KURAPKOS

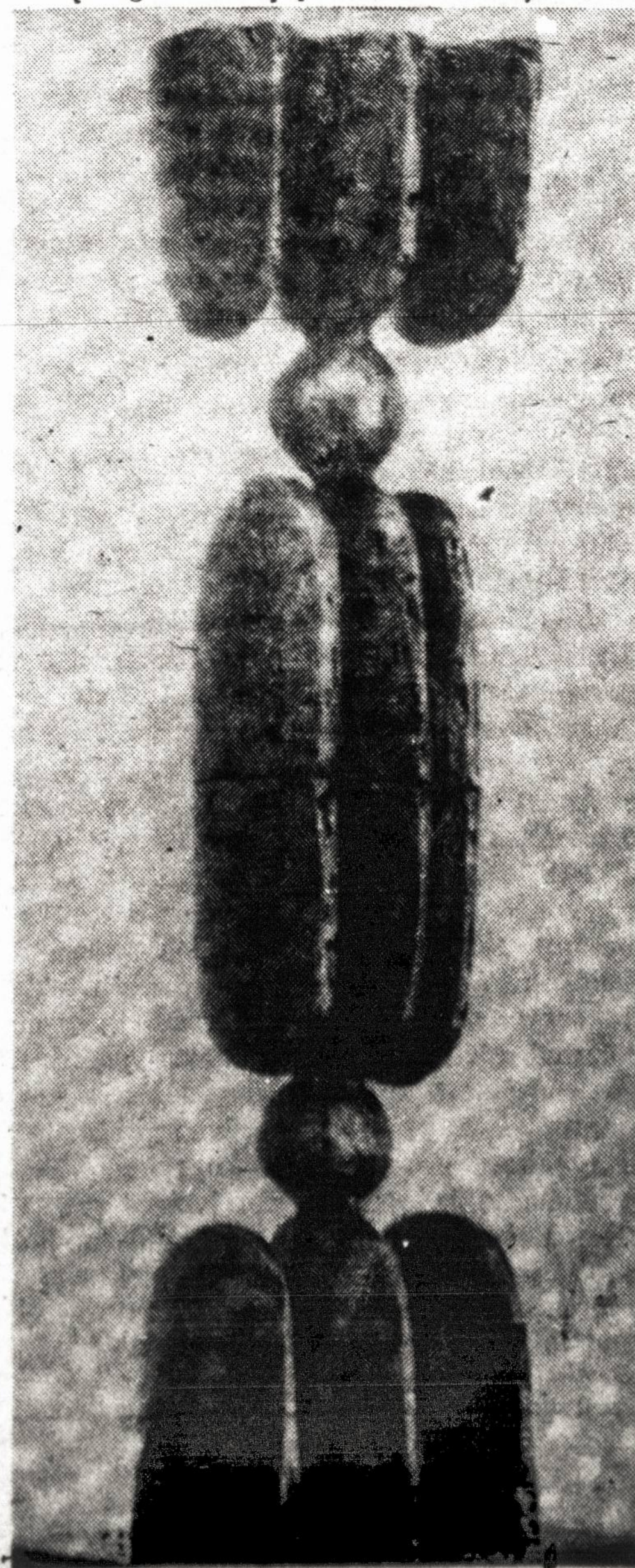
Kartą laukiau autobuso mažoje Inkaklių stotelėje. Girdžiu lyg kažkas šnara prie neužšalusio šaltinio. Priėjęs pamačiau būrelį kurapkų. Jos pakilo ir mėgino skristi, bet pusė paukštelėlių čia pat nukrito ir pradėjo slapstytis sniege. Lengvai sugavau vieną kurapką ir bemat paaiškėjo, kodėl vienos nuskrido, o kitos sukrito į sniegą ir leidosi sugaunamos. Prie kurapkų pilvų buvo prisalę didoki ledų gabalai, kurie trukdė skristi. Atsargiai su peiliuku nupiausčiau ledus ir išlaisviniau nelaimingus paukščius. Paleidęs pastebėjau, kad mano išlaisvintosios kurapkos buvo silpnesnės už tas, kurių nesugavau. Vanduo iš šaltinio bėgo žemyn į upę ir kiaurą žiemą čia buvo neužšalusi juosta. Joje žaliavo žolė. Matyt, kurapkos leisdavo tą žolę ir sušlapusios bėgiodavo po sniegą. Taip jos ir apšalo.

LAUKINĖ TELYČAITĖ

Miškininkai, vietiniai gyventojai lankydami Kaišiadorių miškų ūkio Kertupio girininkijos Pamario eiguva, čia vienoje, čia kitoje vietoje dažnai matė besiganančią telyčaitę. Keletą kartų mėgino ją sugauti, išaiškinti, kieno ji yra, ir savininkui pažaidos aktą surašyti. Juk miške ganyti gyvulius draudžiama. Bet tai nepavyko padaryti. Telyčaitė arčiau kaip per šimtą metrų žmogaus neprisileidžia. Tad vėliau ji buvo palikta ramybėje.

Tik lapkričio mėnesio pabaigoje paaiškėjo, kad jos savininkas - Kauno rajono Neveronių kaimo gyventojas Juozas Randis. Jis dar praėjusią žiemą nusipirko veislinę telyčaitę. Du mėnesius ją laikė tvarte, o gegužės dešimtą dieną išvedė iš tvarto girdyti. Bet ji ištruko iš šeimininko rankų ir metėsi bėgti į netoli esantį Kertupio mišką. Keletą dienų ją gaudė įvairiausiais būdais. Bet taip ir nepavyko pagauti. Gaudynės ir vėliau buvo kartojamos, bet vis nesėkmingai. Taip ir apsigyveno telyčaitė eiguvoje. Čia ganyklos geros, vandens pilnos Kauno marios, nakvynė - gryname ore po pušaitėmis ir eglaitėmis. Telyčaitė draugiškai sugyveno su briedžiais ir stirnomis. Gal būt, taip ji būtų ir išgyvenusi visą šią žiemą, bet šeimininkas ėmė prašyti girininką ją nušauti, nes jau matė, kad pastangos ją pagauti beviltiškos. Užsnigus ji buvo nušauta.

* ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS skelbia laikraščiuose, kad rugsėjo 19 d. jis rengia pavasario sutikimą. Būsianti madų paroda, o taip pat renkama Pavasario karalaitė. Mums, šiaurės gyventojams, kai tuo metu jau prasidėjo rudens blogieji orai, kaž kaip keista skaityti apie lietuvių argentiniečių pavasario linksmybes.

Moderninė Elenos Kepalaitės skulptūra. Tėvyne 4

Šernas visada pavojingas

Būna, kad kiškis medžiotojo vos nesumindžioja arba lapė po šūvio apsimeta negyva ir pabėga iš rankų. Panašių pasakojimų apie šernus neteko girdėti. Bet pasirodo, irgi visko būna.

Baigiantis žiemai, kai įsisiautėjo baltasis badas, padėjome šautuvus ir globojome žvėrelius. Vasario 21 dieną išvykome į savo medžioklės plotus (Paberžės apylinkėje), taisėme ėdžias, nešiojome pašarus. Sniego buvo labai gilu, be slidžių toli nenuėisi. Grįžome gerai padirbėję ir pailsėję. Diena, praleista gamtoje, visus linksmiai nuteikė.

Netoli Riešės, prie plento, maždaug šūvio atstumu, pastebėjome lauke knisantį šerną. Su Antanu Arkušausku priėjome visai arti. Iki pusės pasinerdamas sniege, šernas iškėlė užpakalines kojas lyg meška cirke ir kratė jas, visu svoriu stengdamasis pralaužti įšalusią žemę. Mūsų jis ilgai nepaisė, manėme, kad nei nejuto. Bet kai visai arti priėjome, šernas šoko į Antano pusę, staigiai susisuko ir jau taikėsi griebti už kojos. Antanas, tokios atakos neišlaikęs, parvirto. Si istorija galėjo baigtis liūdškai, bet, laimei, šernas buvo džentelmenas, kuris gulinčio nemušė. Jis paliko parvirtusį mano draugą ramybėje ir nubėgo į Gulbinų mišką. Šerno ataka ir man buvo netikėta, todėl foto aparatu spragtelejau jau po atomazgos.

Vieną gražią viduržiemio dieną, grupė Ignalinos medžiotojų naršė po Dūkšto apylinkių miškus. Kaip ten buvo, kaip nebuvo, tačiau vienam drūtam lietuviškam šernui vis dėlto kliuvo. Sekė vyrai, sekė iš paskos, bet tuoj atėjo sutemos, ir kraujo pėdsakas dingso.

Susikrovė visi iešmus, ir nukiūtino namo. Būtų musę kandę, bet ir tos nėra. Žiema.

Kitą rytą spaudė smagus šaltukas. Ir dar švelniai glostė sausas vėjelis. Bet du vyrai, nieko nebedami išsinošė miškan. Pėdų raizgalynė

Šernas žiemos šaltyje.

per naktį dar labiau padidėjo. Kraujo pėdsakas buvo dingęs. Gerą pusdienį medžiotojai prasimalė, o sužeistojį šerno kaip nėra, taip nėra. Jau buvo begrižtą namo, staiga žiūri - tankumynėje, tarp eglaičių, į skruzdėlyną įsirusęs guli šernas.

- Na matai, ir radom.

Tai tarę abu medžiotojai priėjo arčiau. Kai iki šerno buvo likę trys keturi žingsniai, vienas ir sako:

- Žinai brolau, o gal jis dar ne visai nusibai-gęs... Dėl viso ko įvarikim vieną kulkeč...

- Negadinkim mėsos.

Ir pasilenkė tvarti šerną už kojos, vilkti prie mašinos.

Net ūktelėjo miškas, kai su baisiu triukšmu iš tankumyno, iš skruzdėlyno lyg raketa driogtelėjo stambus juodas žvėris.

Dailininkas Viktoras Vizgirda lankėsi Lietuvoje. Štai kaip jį pavaizdavo žinomas Vilniaus fotografas Antanas Sutkus, o režiminis leidinys šią nuotrauką pavadino: -Emigrantas tėviškėje, kas turėjo vietos skaitytojams daug reikėti.

BRAZINSKŲ ŠUOLIS MUS SUARTINO SU PAVERGTAIS LIETUVIAIS

Lietuviai!

Brazinskių pabėgimas iš bolševikinio tautų kalėjimo yra dalis didžiosios lietuvių laisvės kovos. Jų žygis yra įrodymas, kad pavergtųjų sovietų tautų laisvės kova įgyja naujas formas. Brazinskai yra tos kovos pirmūnai. Tačiau jų likimas dar nėra išspręstas. Jų byla dar tebėra Turkijos teisme.

Sovietų Sąjunga, nelaimėjusi Brazinskių sugrąžinimo politiniu spaudimu į Turkijos vyriausybę, dabar bando paveikti jos teisimą, pristatydama neva juos inkriminuojančius įrodymus.

Vyniausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas jau yra susitaręs su Turkijos advokatais ir pavedęs jiems Brazinskių bylą ginti. Jei bus reikalo, vėl bus pasiųstas į Turkiją lietuvis ryšininkas.

Lietuviai! Brazinskių byla mums primena, kad turime būti pasiruošę didesniems ir nenumatytiems įvykiams. Todėl visi laisvojo pasaulio lietuviai turi sutelkti jėgas ir be svyravimų moraliai ir materialiai remti VLIKo vykdomus darbus. Turime labai skubiai sutelkti Brazinskių laisvei ginti stambią pinigų sumą. O ir kitiems ateities įvykiams turime būti pasiruošę.

Tad šiuo rimtu momentu Vyniausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas prašo visus lietuvius specialiai Brazinskių laisvei ginti tuojau pat paaukoti bent vienos dienos uždarbį, arba atsisakyti kalėdinių sveikinimo laiškelių ir jiems numatytas išlaidas skirti šiam tikslui. Visi gi, kas tik gali, yra kviečiami aukoti ir stambesnėmis sumomis. VLIKas taip pat prašo vietovėse sudaryti šioms aukoms rinkti komitetus.

Visas aukas siųsti betarpiškai Tautos Fondui, 64-14 56th Road, Maspeth, N.Y. 11378.

Lietuviai! Pasaulio viešoji nuomonė seka Brazinskių bylą. Jie savo šuoliu mus suartino su pavergta ir laisvės siekiančia tauta. Aukokime skubiai ir gausiai jų laisvės žygiui sėkmingai užbaigti.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

Susisuko pusnynai, nuo šakų pabiro visas luitas sniego. Kai jis nugulė žemėn, vėl miškas buvo tylus, ramus.

Tik du žado netekę, drebančiom kojom ir rankom medžiotojai be žodžių sakė, jog įvyko antgamtiskas šeiškynys: šernas prisikėlė iš numirusiųjų.

Kas būtų nutikę, jei jie vis dėlto šernui būtų ant kojos virvę užnėrę!

Tai labai svarbus klausimas.

Mat vėliau paaiškėjo, jog skruzdėlyne ilsėjosi ne tas, sužeistasis, o visai kitas, sveikas šernas.

Tad kaip būtų nutikę - ar gyvas šernas ant iešmo, ar leisgyviai iš baimės medžiotojai ant ilčių!

...Nors šis atsitikimas ir linksmiai skamba, tačiau yra visiškai tikras. Išvada aiški - su šernais juokauti nedera.

PATIKO OBUOLIAI

Rudenį nesurinkau sode visų obuolių. Atėjo kartą iš miško stimos ir ėmė vaišintis. Vienam stirnui taip patiko, kad pradėjo nuolatos lankytis. Ateina ir dabar, kai visur pilna sniego. Dažniausiai vakarais. Atsikasa sniegą ir uoliai graužia sušalusius obuoliukus. Neišgąsdina jo net garsiai grojantis radijas. Ateina ir į kiemą. Radęs kur nors šieno, burokų ar obuolių, puola ėsti. Užėina ir į tvartelį. Čia jam gera užuovėja. Kartais stiminą uždarau tame tvartelyje ir jis čia lieka visai nakčiai.

5 Tėvynė 5

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

Kenksminga nervų įtampa

Dažnam kartais skauda galvą. Vieniems galvos skaudėjimas pasitaiko retai, o kitiems jis dažnai kartojasi. Vieniems galvą labai skauda, o kitoems truputį suskauda ir lengvai praeina. Taip yra todėl, kad galvos skaudėjimas ateina dėl įvairiausių priežasčių.

Vieniems didelis nuovargis sukelia galvos skaudėjimą. Kitiems galvą skauda dėl persišaldymo. Vieniems alkis sukelia skausmus galvoje, o kitus vargina cigarečių dūmai.

Išalkęs pavargo ir tuojau galvos skausmas jam praeina. Pavargęs išsimiega ir galvos skausmas dingsta. Ligonis užterštus vidurius pravalgo ir galva praskaidrėja. Kai gydytojas žino nuo ko kyla galvos skausmas, tai jam labai lengva rasti vaistus skausmui pašalinti.

Daug sunkiau pašalinti skausmus kai jie kyla dėl susijaudinimo, dėl nervų įtempimo, dėl dorovinių arba ištikimybės klausimų, dėl meilės ar nusiminimo. Dar blogiau, kai ligonis nenori kalbėti apie nervų įtampą, kai jam nepatogu kalbėti apie tą įtampą. Ligonis prakalba tikrai tuo atveju, jeigu prityręs gydytojas moka klausinėti.

Pas mane kartą atėjo jauna, iš išvaizdos svaika ir stipri moteris ir pradėjo skūstis nepap-

rastai dideliais galvos skausmais. Aš pradėjau ją klausinėti, norėdamas patirti tų skausmų priežastį. Vieną kartą išrašiau vieno vaisto, kitą kartą pasiūliau kitokių, bet po poros mėnesių ji ir vėl pas mane atėjo. Aš mačiau, kad aš neatspėjau galvos skausmo priežasčių. Tada aš pradėjau ją klausinėti. Pagaliau paklausiau kokie jos santykiai su vyru. Nieko ji man neatšakė, bet tuojau pradėjo verksti, aš jau supratau, kad mano išrašyti vaistai negalėjo jai pagelbėti. Tiktai atsargiai ir ilgai su ja besikalbėdamas, išaiškinau, kad jai galva kiekvieną kartą pradeda skaudėti, kai jos vyras pradeda kalbėti apie skyrybas.

Jai pradėjau duoti raminančių vaistų, o vyrui pasakiau, kad be pagrindo žmonos neerzintų.

Nepavykusi meilė, nesaugi ateitis, nutraukta draugystė, mirtis, atsiskyrimas, sukelia nepaprastai didelį nervų įtempimą, o to pasekoje prasideda galvos skausmai. Jaunesni panašius smūgius lengviau pakelia, bet vyresnio amžiaus žmonėms esti sunkiau. Laimingas yra tas, kuris pajėgia savo nervų įtampą valdyti, pajėgia save naganą paimti. Kiekvienam skauda, bet tikrai stiprūs pajėgia nervus savo valiai pajungti. Jeigu nepajėgia, tai turi šauktis gydytojo pagalbos.

Totoriai — rusų skriaudžiama tauta

Kryme totoriai turėjo mažą savo valstybę, apie pusmilijonį gyventojų. Jie ten buvo išlikę nuo Aukso Ordos laikų, kurią mūni ir Lietuvos istorija. Bet Stalino patikėtiniams karo metu atrodė, kad totoriai labai laukia vokiečių, ir didysis valdovas įsakė jau mums žinomu būdu išgabenti visus į vidurinę Aziją. Tas perkraustymas buvo toks žiaurus, kad didžiulis kiekis

totorių kelinėje ar nežmoniškose sąlygose apgyvendinti žuvo. Patys totoriai tvirtina, kad žuvo net 46 procentai jų, o oficialios statistikos rodo 22 procentus. Net ir oficialiąją statistiką imant pagrindu, procentas vis tiek žiaurus atrodo. Anos baisybės totoriai aišku, dar neužmiršo.

1957 m. buvo panaikintas įstatymas, kuriuo karo metu buvo uždėta totoriams tremtis. Vadinasi, nuo to laiko jie nebelaikomi tremtiniais. Bet

jiems nebuvo grąžintos politinės teisės, o taip pat teisė grįžti į savo gimtąsias vietas. Jų telkiniai ir toliau turėjo gyventi Taškente ir apylinkėse. Dėl to totoriai pradėjo kovą, rašydami visokius memorandumus ir kitaip keldami savo reikalavimus. 1957 m. jiems buvo grąžintos politinės teisės, bet grįžti į Krymą vis tiek jiems ligi šiol draudžiama. Neklausydami draudimų, po 1957 m. keliolika tūkstančių totorių grįžo į Krymą, bet jie iš ten vėl buvo be ceremonijų išvaryti, o dalis suimta ir uždaryta.

Nemaža už savo teises kovojančių totorių sėdi kalėjimuose. Dabar Taškente irgi vyksta bylos. Bet totoriai vis tiek nesiliauja. Jie pavyzdžiui, jau nuo 1964 m. vis siunčia į Maskvą savo delegatus, kurie vyriausybės įstaigoms įteikinėja visokius memorandumus ir kitais būdais klabina valdžios viršūnes savo tautiečių reikalais. Ką jie laimi, išgirsta ir sužino, visa tai išdėsto biuleteniuose, kurie siuntinėjami tuos delegatus rinkusiai totorių bendruomenei, kad ji nuolat būtų informuota. Tokių biuletenių jau išleista artį šimto, ir keletas paskutinių numerių yra patekę į Vakarus. Tie biuleteniai padėtų ir visas neteisėbes aprašinėja visiškai atvirai. Biuleteniai, žinoma, eina nelegaliai, ir per ilgesnį laiką, aišku, rusai užtinka pėdsakų, kurie rašo ir spausdina. Tai dar padidina totorių skajčių kalėjimuose. O biuleteniai po to eina ir toliau.

Tas nuolatinis klabinimas tiesiog siutina rusus Azijoje, kur dabar gyvena visa totorių dauguma, ir Maskvoje. Štai praeitų metų gegužės mėn. totoriai nusiuntė į Maskvą didžiulę delegaciją ieškoti teisybės dėl Čirčiko įvykių. Čirčiko mieste totoriai suruošė savo pavasario šventę, bet prieš jos dalyvius vietinė valdžia suruošė tikrą pogromą. Maskvoje buvo pasielgta su totorių delegacija, kuri atvyko protestuoti, labai panašiai. Milicija delegatus suėmė, sumušė ir išgabeno įkurdinti darbo stovyklose.

Iš tų totorių leidžiamų biuletenių dvelkia gilus tikėjimas, kad bus nugalėtas rusiškasis šovinizmas ir prisikėlusią tautą galės laisvai atsikvėpti savo gimtojoje žemėje.

Totoriams padeda ir už laisvę kovojantieji rusai.

Miami, Fla.

SLA 44 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio mėn. 13 d., sekmadienį 3 val. po pietų, Miami Liet. Piliečių Klube. Bus valdybos rinkimai ir metinis finansinis raportas. Prašome narius atsilankyti.

Marge Aleksynas

Rockford, Ill.

Pranešama, kad SLA 77 kuopos poatostoginis narių susirinkimas, kuriame bus renkama 1971 metams valdyba, įvyks š.m. gruodžio mėn. 6 d., 2 val. p.p. Liet. Klubo patalpose, o pirmas 1971 metų susirinkimas su užkandžiais, įvyks vasario mėn. 7 d., taip pat 2 val. p.p.

Maloniai kviečiami visi kuopos nariai susirinkimuose dalyvauti.

Valdyba

* CHILĖS VYRIAUSYBĖ, kuriai vadovauja kairysis Allende, užmezgė diplomatinis ryšius su Castro, Kubos diktatorium.

* RUMUNIJĄ SU LENKIJA pasirašė draugiškumo sutartį. Rumunijos prezidentas Ceausescu ta progą pareiškė, jog šia sutartimi pradėdamas naujas abiejų šalių santykiuose etapas.

Tėvynė 6

Muzikas Algirdas Kačanauskas buvo pagerbtas lapkričio 7 d. Newarke. Parengime dainuoja pasižymėjusios "Dvi mamytės ir dvi dukrytės". Prie stalo sėdi muziko brolis Gediminas Kačanauskas, toliau Algirdas Kačanauskas ir dr. Jokūbas Stukas, kuriam solenizantas pagelbsti "Lietuvos Atsiminimų" radio programoje.

SLA LITHUANIAN FAMILY MEMBERSHIP DRIVE

BULLETIN TO ALL SLA ORGANIZERS AND LODGE WORKERS

DEAR ORGANIZER!

Autumn is here. Once again the Lithuanian community is bustling with social affairs and meetings, concerts and commemorations. It is a good time to resume efforts to sign up new members for the LITHUANIAN ALLIANCE.

At this point we would like to emphasize a few features of the Membership Drive.

1. The basic aim of the SLA Lithuanian Family Membership Drive is to unite the members of our fraternalist's families under the aegis of the ALLIANCE. We would like to see in our midst the members' husbands and wives, children and parents, grandchildren. Let us enroll the non-Lithuanian spouse of our member. His participation could enrich our organization.

2. It is an actuarial fact that many of our members have small insurance coverage. Let's offer them additional coverage. If a member is under 70 years of age, he could take out a second policy. This second policy will be counted as a new certificate. This means that the organizer will be entitled to compensation for signing him up.

3. Social members should be offered regular insurance. He too will be considered a new member for the purpose of the Drive.

4. The best testimonial for SLA insurance is the death benefit. Beneficiaries should be encouraged to maintain ties with our organization. Each beneficiary is a potential member.

5. As the endowment policy matures, the organizer should make an effort, prior to maturation, to offer the member a new policy. This re-enrolled member will be counted as a new member.

6. During the current Membership Drive non-Lithuanians who fraternize with our members or with other Lithuanians should be offered membership. A friend of Lithuanians is a friend of the ALLIANCE.

7. Recently you received a questionnaire which asked for the names and addresses of prospective members so that the center could mail them TĖVYNĖ on a get-acquainted basis. It is still not too late to fill out the questionnaires. Additional copies will be sent on request.

We wish you the best of luck during the Drive.

SLA MEMBERSHIP DRIVE COMMITTEE

ASSEMBLY OF CAPTIVE EUROPEAN NATIONS

Chairman Alfreds Berzins of Latvia addressed on May 15-16 the Congress of the American-Latvian Association in Indianapolis. At this meeting Mr. Berzins, a former Vice-President of the Association, was elected its Honorary President for life. On July 3, Mr. Berzins delivered the opening address at the biennial West Coast Latvian Song Festival. His address commemorated the Thirtieth Anniversary of the last National Song Festival in independent Latvia which had been opened by Mr. Berzins - then speaking in the name of President Ulmanis. That final Song Festival was opened in Daugavpils, on June 17, 1940 - the day of the Soviet invasion of Latvia.

Vaclovas Sidzikauskas, Chairman of the Lithuanian Delegation to the ACEN, addressed on June 22 the 56th Annual Convention of the Lithuanian Alliance of America at the Commodore Hotel in New York. In his address he reviewed the present international situation and the recent developments in Lithuania.

Iskar Shumanov, member of the Bulgarian Delegation to ACEN, participated on July 15 in a two-hour panel discussion on the plight of the captive nations during the program "On Call" over Radio WCTC in New Brunswick, New Jersey. Moderated by John Taylor, the entire program (from 10 PM to midnight) was devoted to the situation in the countries under Communist rule, and to answering questions by listeners.

In addition to Mr. Shumanov, there were five other participants in the panel discussion, which was arranged by the Captive Nations Committee of New Jersey.

Pittsburgh, Pa.

SLA THIRD DISTRICT MEETS

On November 1st, the annual meeting of the SLA 3rd District took place at the Lithuanian Citizens' Hall, Southside, Pittsburgh. After the annual activity reports, the following district officers were elected for a new term: Viola Stanny - president, Ann Triska - 1st vice-president, Helen Zelkovich - 2nd vice-president, Gertrude Dargis - financial secretary, and George Žilinskas

- recording secretary. Anna Ott, Juliana Comley and M. Zdankus were designated District Trustees. Angela Marmokas and Juliana Comley were elected to the district social entertainment committee.

Following the business meeting, traditional refreshments were served to the district delegates by Viola Stanny, Juliana Comley, Gertrude Dargis and Elizabeth Žilinskas.

PAINTINGS by Lithuanian-born artist Kazimieras Žoromskis will be on exhibit at Seton Hall University art gallery in South Orange from December 1 to December 20. Hours for the gallery located in the Bishop Dougherty Student Center, 10 a.m. to 10 p.m. weekdays and 2 to 10 p.m. Sundays.

The paintings on display are variations on a "Billboard" theme and are rendered in oil on canvas. The artist's technique resembles collage, but is not. Areas of bright hard edges, subtle undertones of softer colors and fragments of letter forms are components for his canvases.

The artist has exhibited in more than 40 group and one-man shows in New York, Chicago, Philadelphia, Detroit, Cleveland and Boston as well as Paris, Madrid, Rome and South America.

* V. PUTVINSKIO, Lietuvos Šaulių Sąjungos, kūrėjo, raštai netrukus turės pasirodyti. Leidinių rūpinasi lietuviai šauliai.

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Lapkričio 14, 1970

ANTANAS ZAGORSKIS, 14 kp., Cleveland, Ohio, gimęs Cleveland, Ohio. Prie SLA prisirašė lapkričio 3, 1917 m., mirė balandžio 26, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio būliui, George A. Zagorski ir seserims Helen Brockett, Anne Shulteis ir Mary Mylant.

HELEN ROMANOSKY, 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimus Mahanoy City, Pa. Prie SLA prisirašė rugpjūčio 3, 1941 m., mirė rugsėjo 1, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės seseriai, Mary Romanosky.

Viso \$ 1,000.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 113,706.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Lapkričio 14, 1970

171. V. Janušauskas, 1 kp., Edwardsville, Pa., sirgo 12 sav. \$ 53.28

172. S. Mainionis, 131 kp., Norwood, Mass., sirgo 3 sav. \$ 20.36

173. K. Waitkus, 192 kp., New Kensington, Pa., sirgo 5 sav. 3 d. \$ 19.90

174. J. Andrusis, 211 kp., Mahanoy City, Pa., sirgo 6 sav. \$ 27.00

Viso \$ 120.44

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 10,328.31

Tėvynė 7

Lituanikos paminklas Beverly Shores, Indianoje jau pastatytas! 28 pėdų aukščio metalinė skulptūra sukurta Juozo Bakio atrodė lyg išaugusi iš tvenkinio. Priešais šypsoi ir džiaugiasi šio projekto darbuotojai - architektas E. Masiulis, Lituanikos Vykdomojo Komiteto pirmininkas, kartu su Christine Austin, to paties komiteto vicepirmininke. Pažymėtina, kad jie yra uolūs ir energingi SLA darbuotojai: E. Masiulis ilgametis 222 kuopos pirmininkas, o Christine Austin tos pačios kuopos vicepirmininkė, Chicago. 134 Moterų kuopos finansų sekretorė, SLA Jstatų komisijos narė ir SLA Centro skirta organizatorė.

ILGAI IŠLIEKANTI IR ATMINTINA DOVANA KALĖDOM ENCYCLOPEDIA LITUANICA

361 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. 02127, TEL.: (617) 268-7730, VAKARE — 282-2759

NAUJĄ JAV LB TARYBOS Prezidiumą sudaro: Vytautas Kamantas - pirmininkas, Vaclovas Kleiza - sekretorius, dr. Edmundas Lenkauskas - vicepirmininkas, dr. Stepas Matas - vicepirmininkas, dr. Antanas Razma - vicepirmininkas.

Naujasis JAV LB Centro Valdybos Pirmininkas yra Vytautas Volertas.

* **SPORTO TRENIRUOTES** lietuviai sporto veikėjai, suorganizavo jaunuoliams Franklin K. Lane mokykloje, Brooklyne. Mokoma žaisti futbolą, krepšinį, stalo tenisą. Esamame baseine jaunuoliai mokomi plaukti.

* **LIETUVOS KARIUOMENĖS** minėjimas Maspecho parapijos salėje įvyks lapkričio 28 d. Dainuos Irena Stankūnaitė, akompanuos J. Stankūnas.

* **VINCĖ JONUŠKAITĖ** išvyko porai mėnesių į Santa Barbara, Kalifornijoje.

* **BRONIUS KVIKLYS**, Chicagoje kalbėjo Jau-nimo Centre tema: "Kultūrinis genocidas ir kul-tūrinė rezistencija okupuotoje Lietuvoje".

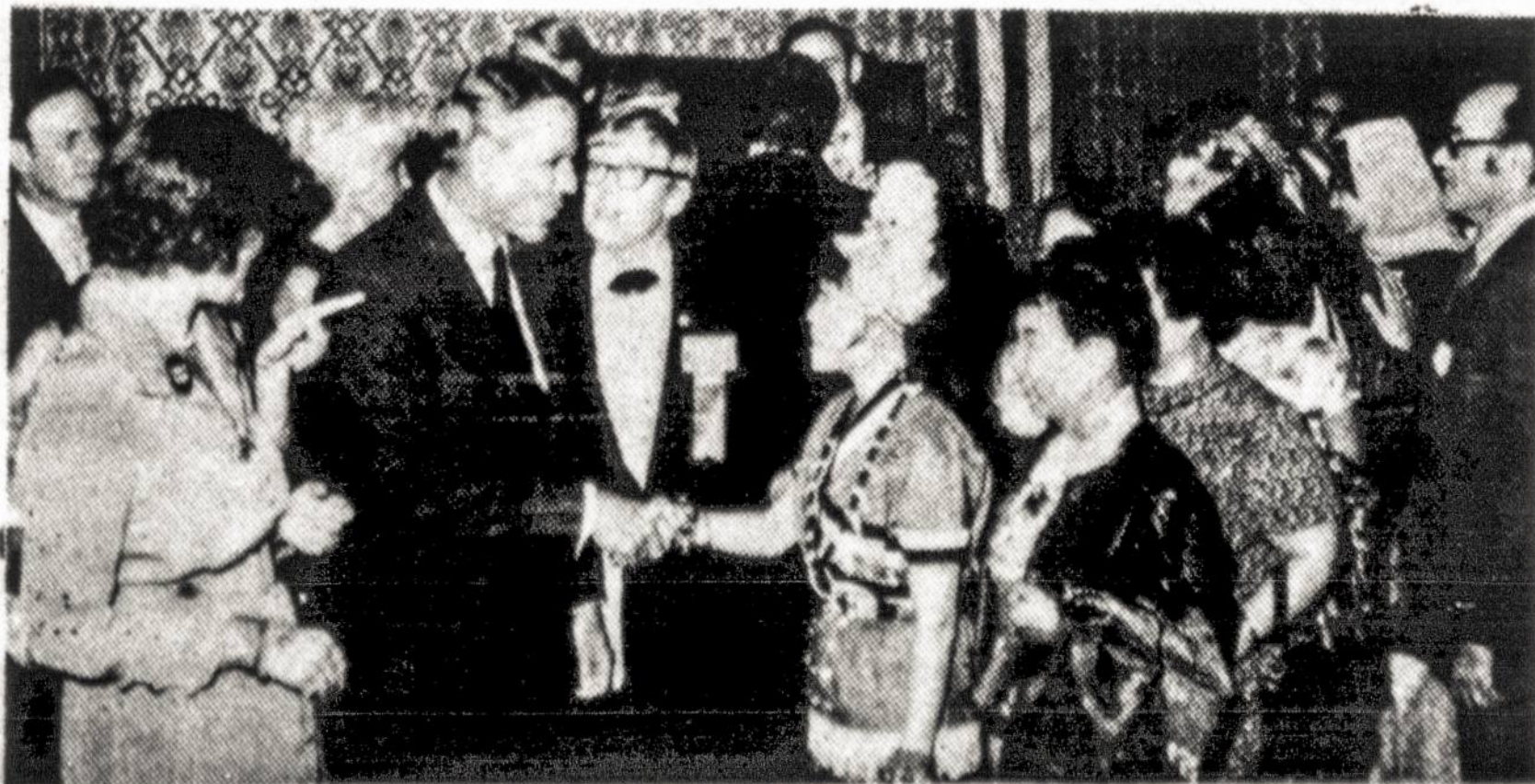
* **ALBINAS TREČIOKAS** iš Orange, N.J. pa-rašė "Tėvynės" redaktorui laišką iš Lloyd Bre-men kompanijos laivo, kuriuo jis plaukiojo porą savaitių ir aplankė net šešias salas Atlanto okeane. Jis džiaugiasi, kad lietuvių dešimties asmenų grupė buvo palankiai priimta ir jautė draugiškumą, keleivių, ypačiai vokiečių.

* **MRS. ANNA STRAZDAS** iš Detroito, kur pastoviai ji gyvena, išsikėlė į California, Det-roito artimieji ir draugai ją gražiai išlydėjo. At-sisveikinimą ir pietus jai surengė Mr. Mrs. Dikus, lapkričio 1 d. Šeimininkės buvo Mrs. Urbonienė ir jos dukrelė. Atsisveikinimo kalbas pasakė Re-kašius ir M. Balchunas. Ona Strazdienė buvo veikli Susivienijimo narė Detroito.

VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SĄJUNGOS į Centro Komitetą yra išrinkti: J. Bertašius, J. F. Daugėla, A. Kučys, M. Mackevičius, V. Sruogienė. Į Revizijos Komisiją: A. Luneckas, M. Simokaitis, J. Urbelis. Į Garbės Teismą: S. Baltūsis, B. Ma-tulionis, A. Novickis.

* **RAŠYTOJAS JUOZAS KĖKŠTAS**, kurs nuolat gyvena Lenkijoje, šiemet turėjo svečią iš Vil-niaus, rašytoją Kazį Sąją su žmona.

* **BRITANIJOS LIETUVIŲ DRAUGIJA** Chica-goje turėjo dešimties metų suakčią paminėti bankietą Pakšto salėje.

Gintaras Karosas Gubernatoriaus štabe. Teko patirti naujieną, kad Frances W. Sargent Mass. valstijos gubernatoriaus rugsejo 9 d. paskyrė Gin-tarą Karosą, jauną energingą lietuvių, atsakomin-

PRIMENAMI MOLOTOVO PAŽADAI

Vienas rimčiausių Montevideo dienraščių "El Pais", kritikuodamas mažų politinių grupių pa-stangas sudaryti bendrą rinkiminį frontą su ko-munistais ir kitais marksistais, konkrečiais pa-vyzdžiais atmeta prielaidą, kad komunizmas galys būti nacionalistinis ir demokratinis.

Vedamojo autorius plačiai cituoja iškilmingus Molotovo tvirtinimus 1939 metais apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės užtikrinimą iš SSSR pusės, taip pat Didžiosios Sovietų EN-ciklopedijos ištrauką apie komunistinę tautybės sąvoką klausdamas, ar liaudies fronto organiza-toriai Urugvajuje žino, ar nori žinoti, ką tikro-vėje sovietai padarė Baltijos kraštuose, Čeko-slovakijoje, Vengrijoje ir kitur? Ką Urugvajaus katalikams pasakytų, jei galėtų, įkalintasis lietuvis arkivysk. Steponavičius?...

Politiniuose sluoksniuose šiam straipsniui skiriama nemaža dėmesio. (E.)

PAVERGTUJŲ EUROPOS TAUTŲ Seimo rug-sėjo - spalio mėn. biuletenis (ACEN News, Nr. 147), įdėjo Queens College N.Y. prof. Zygmunto Groso, ligi 1968 m. profesoriavusio Slask ir Ka-tovicų universitetuose bei Lenkijos Mokslų Aka-demijoje Varšuvoje, straipsnį - "Universitetas komunistų valdžioje". Žemiau pateikiame keletą būdingų to straipsnio ištraukų.

"Komunistų valdomoje visuomenėje svarbiau-siu mokslo dalyku yra oficialios ideologijos jau-niem žmonėms skiepinimas, kad jie būtų lankstūs ir klusnūs valdžios įrankiai".

"Rytų ir Vidurio Europos universitetai pada-ryti kultūriniai - politiniai skliautais (super-straction). Kiekvieną dieną mokslui statoma sąlyga jaunąją kartą mokyti Marksizmo-Lenini-zmo dvasioje. Universitetai paversti naujos reli-gijos misionizmo ar propagandos institucijomis".

"Yra žinomi faktai, kad komunistų valdžioje provincijų ar rajonų komitetai savavališkai pa-sivėlina sudaryti sąrašus asmenų, kuriems turi būti užskaitomi egzaminų kreditai, nežiūrint to, kad tie asmenys nebuvo buvę nei kojos įkėlę į mokyklą ir nelaikę jokių egzaminų. Kai kuriose Lenkijos provincijose komitetų nariai yra gavę diplomus apgaulės būdais, universitetų prezi-dentams ir dekanams sutinkant". (E.)

* **MUZIKAS RASTROPOVIČIUS**, kuris pagar-sėjo visame pasaulyje, tame tarpe ir Amerikoje, pradėjo ginti Solženiciną, kuriam paskirta Nobelio literatūros premija. Rastropovič vadina neišma-nėliais tuos, kurie nenori Solženicino kūrinį pripažinti ir jį neapdairiai smerkia.

gom pareigom savo kampanijos štabe. Paaikštėjo, jog Gintarui Karosui buvo pavesta organizuoti Massachusetts valstijos etnines grupes. Vaizde, centre - gub. F. Sargent, greta jo G. Karosas.

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, einas 2 kartą į savaitę Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$13.00, pusėi metų—\$7.00, Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestiuose metams - \$20.00, pusėi metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusėi metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusėi metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusėi metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Atėku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-asis metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$6.00.

Užsisakykite KELEIVIO 1971 metų kalendorių.

Jo kaina \$ 1.50.

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NELAIMES VALANDOJE
SAUKITE:
STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

BIELIAUSKAS

Funeral Home

AL. BALTRUNAS-BALTON

Reikalu Vedejas
Notary Public

680 Grand Street

Brooklyn, N. Y. 11211

Tel. 296-2244

SHALINS

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.

prie Forest P-way stoties

WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aprūnauja
laidotuviams
Koplyčios
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

Tėvynė 8.